

Warszawa, dnia 15.11.2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-514869-IX-902/05/WR

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan
Radek Sikorski

Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że pracownicy Biura Rzecznika, w dniach 13 - 16 września 2005 r. wizytowali 1 pułk specjalny komandosów w Lublińcu, oraz 6 batalion desantowo - szturmowy w Gliwicach i 18 batalion desantowo - szturmowy w Bielsku - Białej.

Celem wizyty było sprawdzenie przestrzegania praw obywatelskich żołnierzy służby zasadniczej i kadry oraz zapoznanie się z warunkami zakwaterowania i szkolenia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na nowopowołany korpus szeregowych zawodowych. Podkreślić należy, iż wszystkie wizytowane jednostki, to jednostki specjalne o wysokim stopniu uzawodowienia, a w przypadku 18 bds uzawodowienie wynosi 100% stanu osobowego.

Z satysfakcją stwierdzić należy, iż w wizytowanym pułku komandosów oraz batalionach desantowo - szturmowych, nie stwierdzono przypadków naruszania praw obywatelskich. Bez wątpienia jest to zasługą dowódców wszystkich szczebli, oraz szybkiego i bezpośredniego reagowania na sygnały o występujących nieprawidłowościach. Godnym zauważenia jest także fakt, iż na co dzień wszystkie wymienione jednostki funkcjonują w znacznie zmniejszonych stanach osobowych, z uwagi na udział części żołnierzy w Siłach Stabilizacyjnych w Iraku. Powoduje to także zwiększenie zakresu zadań dla pełniących służbę w jednostce żołnierzy zawodowych. Pomimo tych znaczących uciążliwości, żołnierze zawodowi są w pełni oddani służbie wojskowej i bardzo identyfikują się z jednostkami, w których pełnią służbę. Krytycznie wypowiedali się o niejednolitej

strukturze organizacyjnej jednostek podległych pod 6 BDS (np. w 6 bds jako jedynym nie ma zastępcy dowódcy batalionu, co utrudnia możliwości dowodzenia). Rozpoczynającym zawodową służbę wojskową w nowo powołanym korpusie, szeregowym zawodowym stworzono dobre warunki. Znacząca część z nich zakwaterowana jest w nowo wyremontowanych budynkach koszarowych, a pozostali w prywatnych mieszkaniach. Z uwagi na znacznie wyższe niż w jednostkach pancernych i zmechanizowanych stawki żywnościowe, nie odnotowano żadnych krytycznych wypowiedzi, co do jakości żywienia tej grupy żołnierzy. Podobnie jak w 17 WBZ w Międzyrzeczu, istotnym problemem jest jednak zbyt mała ilość lodówek w obiektach koszarowych (żołnierze z czterech sal trzymają zakupione produkty w jednej lodówce), oraz brak pralek, co stwarza kłopoty z utrzymaniem higieny osobistej. Zapoznając się z warunkami zakwaterowania oraz systemem żywienia żołnierzy zawodowych nowego korpusu osobowego, nasunęły się także inne problemy, których rozwiązanie wykracza poza kompetencje dowódców jednostek. Ponieważ podniesione problemy mogą dotyczyć szeregowych zawodowych także w innych jednostkach wojskowych, pozwalam sobie przedstawić je Panu Ministrowi do rozważenia i podjęcia stosownych decyzji.

1/ szybkiego uregulowania wymaga problem wykorzystywania szeregowych zawodowych do pełnienia służby wartowniczej, czyli ochrony obiektów, w których pełnią służbę wojskową. Podczas prowadzonych rozmów zainteresowani wielokrotnie podnosili ten temat podkreślając, że pełnienie tej służby w sposób znaczący wpływa na poziom ich szkolenia (zauważyć należy, iż po odbytej służbie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, żołnierzom przysługują dni wolne). Pomimo podejmowanych wysiłków ze strony zainteresowanych dowódców, wprowadzenia do ochrony obiektów wyspecjalizowanych firm cywilnych, dotychczas nie udało się tej sprawy pozytywnie rozwiązać;

2/ podjęcia niezbędnych decyzji wymaga sprawa porządkowania terenów jednostek wojskowych. Wyznaczanie do tego rodzaju prac całych pododdziałów szeregowych zawodowych jest krytycznie oceniane przez wszystkich żołnierzy. Podkreślano, iż nie do takich celów został ten korpus osobowy powołany. Dotychczasowe działania dowódców, aby mogły te prace wykonywać specjalistyczne instytucje cywilne, nie przyniosły zadowalających rezultatów.

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 14, poz.147), przedstawiam te istotne sprawy, wyrażając nadzieję, że podjęte przez Pana Ministra działania spowodują ich szybkie

zbadanie i rozwiązanie. Pozwoli to na uniknięcie wskazanych problemów w przyszłości oraz pozytywnie wpłynie na poziom wykonywanych zadań przez żołnierzy nowego korpusu.

Będę wdzięczny Panu Ministrowi za poinformowanie mnie o zajętym stanowisku wobec przedstawionych problemów.

Z wyrazami poważania

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ dr hab. Jerzy Świątkiewicz
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich